BENDROJO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. gegužės 17 d. *

Byloje T-1/08

Buczek Automotive sp. z o.o., įsteigta Sosnovece (Lenkija), iš pradžių atstovaujama advokatų T. Gackowski, vėliau D. Szlachetko-Reiter, galiausiai J. Jurczyk,

ieškovė,

palaikoma

Lenkijos Respublikos, iš pradžių atstovaujamos M. Niechciała, vėliau M. Krasnodębska-Tomkiel ir M. Rzotkiewicz,

įstojusios į bylą šalies,

* Proceso kalba: lenkų.

prieš

Europos Komisiją, iš pradžių atstovaujamą K. Gross, M. Kaduczak, A. Stobiecka-Kuik ir K. Herrmann, vėliau A. Stobiecka-Kuik, K. Herrmann ir T. Maxian Rusche,

atsakovę,

dėl 2007 m. spalio 23 d. Komisijos sprendimo 2008/344/EB dėl valstybės pagalbos C 23/06 (ex NN 35/06), kurią Lenkija suteikė plieno gamintojai grupei *Technologie Buczek* (OL L 2008, 116, p. 26),

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė I. Pelikánová, teisėjai K. Jürimäe (pranešėja) ir S. Soldevila Fragoso,

posėdžio sekretorė K. Pocheć, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. rugsėjo 7 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

TB ir jos dukterinių bendrovių BA bei HB padėties pokyčiai 2001–2006 metais

1 Ieškovė *Buczek Automotive sp. z o.o.* (toliau – BA), Lenkijoje įsteigta bendrovė, užsiima daugiausia automobiliams skirtų vamzdžių gamyba. Klostantis ginčijamoms faktinėms aplinkybėms BA buvo taip pat Lenkijoje įsteigtos vamzdžių gamintojos *Technologie Buczek S.A.* (toliau – TB) dukterinė bendrovė. TB turėjo keletą kitų dukterinių bendrovių, iš kurių viena – *Huta Buczek sp. z o.o.* (toliau – HB), užsiimanti cilindrų gamyba.

2 Nuo 2001 m. TB turėjo vis augančių skolų. TB viešieji kreditoriai buvo šios institucijos: Lenkijos socialinio draudimo institucija *Zakład Ubezpieczeń Społecznych* (toliau – ZUS), nacionalinis neįgalių asmenų integravimo fondas *Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych*, valstybės iždas ir Sosnoveco savivaldybė (Lenkija). TB taip pat buvo privačių kreditorių, tarp kurių – *Eurofaktor S.A.* (toliau – EF), skolininkė. TB skola šiai bendrovei buvo apie 35 milijonai Lenkijos zlotų (PLN) ir ši suma buvo didesnė nei visos viešosios skolos, todėl EF buvo pagrindinė jos kreditorė.

3 2002 m. TB parengė restruktūrizavimo planą, kad įveiktų šiuos finansinius sunkumus. Pagal šį planą TB galėjo būti suteikta valstybės pagalba pagal Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo nacionalinę programą, pagal kurią Lenkijos Respublika numatė skirti valstybės pagalbą šiai pramonei restruktūrizuoti laikotarpiu nuo 1997 iki 2006 metų. Nacionalinė restruktūrizavimo programa buvo patvirtinta Protokolu Nr. 8 dėl Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo (OL L 236, 2003, p. 948, toliau – Protokolas Nr. 8), kuris yra Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, 2003, p. 33) sudedamoji dalis pagal šio akto 60 straipsnį.

4 TB restruktūrizavimo plane buvo numatyta kelių rūšių pagalba, tarp kurių buvo užimtumo pagalba, pagalba tyrimams ir plėtrai bei finansinio restruktūrizavimo TB atleidžiant nuo skolų viešosioms institucijoms ar peržiūrint jų grąžinimo terminus priemonės.

5 Vis dėlto finansinio restruktūrizavimo priemonių nebuvo leista imtis, nes nebuvo patenkintos dvi pagrindinės sąlygos, numatytos atitinkamai Protokole Nr. 8 bei Lenkijos teisės aktuose, taip pat TB nebuvo atleista nuo skolos ir nebuvo peržiūrėtas jos grąžinimo terminas.

6 Todėl nuo 2004 iki 2006 m. šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos ėmėsi priemonių, kad susigrąžintų sumas, kurias joms buvo skolinga TB. Taigi pagal 1966 m. birželio 17 d. Įstatymą dėl administracijos vykdomų įgyvendinimo priemonių (*Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postepowaniu egzekucyjnym w administracji*) ZUS, Sosnoveco savivaldybė ir valstybės iždas pradėjo areštuoti TB turtą – banko sąskaitas, reikalavimus ar likvidų turtą. Be to, pagal 1997 m. rugpjūčio 19 d. Mokesčių kodekso (*Ordynacja podatkowa*) 66 straipsnį Sosnoveco savivaldybei buvo perleista nuosavybės teisė į tam tikrą turtą, t. y. į TB priklausiusius žemės sklypus. Viešosios

institucijos, kad užsitikrintų savo reikalavimus, kartu su išieškojimo priemonėmis TB turtu užsitikrino jų įvykdymą. Konkrečiai kalbant, ZUS buvo suteikta garantijų hipotekomis už 25 milijonus PLN ir gamybai naudojamo turto įkeitimais už maždaug 12 milijonų PLN vertės TB. Galiausiai remiantis Mokesčių kodekso 112 straipsniu Sosnoveco ZUS taip pat bandė, tačiau nesėkmingai, išsiieškoti savo skolas iš HB.

7 2006 m. sausio 1 d. BA sudarė su TB gamybai naudojamo turto, kurio vertė buvo 6 383 000 PLN, nuomos sutartį. Ši sutartis buvo sudaryta neribotam laikui. Buvo numatyta, kad BA moka TB 258 000 PLN be PVM per mėnesį. Be to, 2006 m. liepos mėn. 1 550 000 PLN buvo padidintas BA kapitalas.

8 Per 2005 ir 2006 m. TB keliomis kapitalo injekcijomis padidino HB kapitalą iš viso 14 811 600 PLN suma. Šios kapitalo injekcijos padarytos perleidus nekilnojamąjį turtą, kurį sudarė liejimo įrengimai, įnašais pinigais, skolų padengimu, perdavus nematerialųjį turtą ir teises. Mainais į kiekvieną kapitalo padidinimą TB gavo HB akcijų.

9 2006 m. rugpjūčio 16 d. TB buvo paskelbta bankrutuojančia, tačiau jai buvo leista tęsti ekonominę veiklą.

Administracinė procedūra Komisijoje

10 2005 m. įgyvendinant Protokolą Nr. 8 ir tikrinant, kaip jo laikomasi, atlikus nepriklausomą patikrinimą nustatyta, kad TB finansiniai įsipareigojimai viešiesiems

kreditoriams padidėjo ir kad ji yra nerentabili. 2005 m. kovo 29 d., rugpjūčio 1 d. ir gruodžio 2 d. laiškais Europos Bendrijų Komisija paprašė Lenkijos institucijų pateikti papildomos informacijos. Jos atsakė 2005 m. birželio 23 d., rugsėjo 28 d. ir 2006 m. vasario 14 d. laiškais.

11 2006 m. birželio 7 d. laišku Komisija pranešė Lenkijos Respublikai apie savo sprendimą pradėti formalią tyrimo procedūrą, nustatytą EB 88 straipsnio 2 dalyje. Šis sprendimas buvo paskelbtas 2006 m. rugpjūčio 19 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 196, p. 23). Šiame sprendime Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas. Į šį kvietimą atsakė tik Lenkijos Respublika.

12 Pasibaigus formaliai tyrimo procedūrai Komisija priėmė 2007 m. spalio 23 d. Sprendimą 2008/344/EB dėl valstybės pagalbos C 23/06 (ex NN 35/06), kurią Lenkija suteikė plieno gamintojai grupei *Technologie Buczek* (OL L 116, 2008, p. 26, toliau – ginčijamas sprendimas).

13 Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo, kad 2005 ir 2006 m. TB restruktūrizavo grupę ir nutraukė dviejų rūšių rentabilią veiklą: chromuoto plieno cilindrų gamybą, kuri buvo perduota HB, ir aliuminiu padengtų plieno vamzdžių bei chromuotų vamzdžių gamybą, kuri buvo perduota BA.

14 Ji taip pat pažymėjo, kad kalbant apie TB skolas viešosioms institucijoms, nors šios institucijos ėmėsi įstatyme numatytų išieškojimo ir kitų, pavyzdžiui, hipotekos nustatymo, priemonių, 2004 m. TB grąžino nedidelę dalį skolų. Šiuo atžvilgiu ji pabrėžė, kad nuo 2004 m. pabaigos buvo akivaizdu, jog TB negalėjo padengti savo skolų ir vykdyti einamųjų įsipareigojimų. Be to, anot Komisijos, Lenkijos institucijos turėjo rimtų garantijų, kurias galėjo paversti grynais pinigais per bankroto procedūrą. Todėl, anot

Komisijos, šių garantijų panaudojimas, tariamo privataus kreditoriaus požiūriu, būtų buvęs labiau pagrįstas nei restruktūrizavimas.

15 Komisija priėjo prie išvados, kad Lenkijos institucijos atsisakė priverstinai išsiieškoti 20 761 643 PLN. Ji pridūrė, kad priverstinio išieškojimo atsisakymas turėjo tokį patį poveikį kaip negrąžintos sumos suteikimas gavėjui, todėl įgyta nauda susijusi su nuo 2005 m. sausio 1 d. gauta 20 761 643 PLN suma. Be to, jos nuomone, BA ir HB buvo suteikta pagalba. Ji manė, kad TB nepasiliko pagalbos, nes nesant priverstinio išieškojimo ši įmonė galėjo tęsti ekonominę veiklą ir organizuoti savo vidinį restruktūrizavimą.

16 Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija pripažino Lenkijos Respublikos *Technologie Buczek* grupei (toliau – TB grupė) neteisėtai suteiktą 20 761 643 PLN valstybės pagalbą nesuderinama su bendrąja rinka.

17 Ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 ir 3 dalyse Komisija nurodė Lenkijos Respublikai susigrąžinti šią sumą su palūkanomis ir patikslino, kad ši pagalba turi būti susigrąžinta iš dukterinių bendrovių HB bei BA proporcingai jų faktiškai gautai pagalbai, t. y. 13 578 115 PLN iš HB ir 7 183 528 PLN iš BA.

18 Pagal ginčijamo sprendimo 4 ir 5 straipsnius Lenkijos Respublika turi užtikrinti, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos, ir per du mėnesius nuo pranešimo apie jį informuoti Komisiją apie priemones, kurių ji ėmėsi tam, kad įgyvendintų šį sprendimą.

19 Remiantis ginčijamo sprendimo 6 straipsniu, šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Procesas ir šalių reikalavimai

20 2008 m. sausio 8 d. Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis teismas) kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovė pareiškė šį ieškinį.

21 Tą pačią dieną Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu ieškovė pateikė prašymą sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą.

22 2008 m. kovo 14 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartimi *Buczek Automotive prieš Komisiją* (T-1/08 R) prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones buvo atmestas ir klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimas buvo atidėtas.

23 2008 m. kovo 18 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu Lenkijos Respublika pateikė prašymą leisti įstoti į šią bylą ieškovės pusėje.

24 2008 m. gegužės 13 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios kolegijos pirmininko nutartimi Lenkijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą.

25 2009 m. gegužės 4 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios kolegijos pirmininko nutartimi ši byla buvo sujungta su byla T-440/07, *Huta Buczek prieš Komisiją*, ir byla T-465/07, *Technologie Buczek prieš Komisiją*, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis bei priimtas sprendimas.

26 2010 m. balandžio 28 d. ir rugpjūčio 30 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktais laiškais ieškovės bylose T-465/07 ir T-440/07 šį teismą informavo, kad atsisako ieškinių.

27 2010 m. liepos 7 d. ir rugsėjo 3 d. Bendrojo Teismo antrosios kolegijos pirmininko nutartimis atitinkamai bylos T-465/07 ir T-440/07 buvo išbrauktos iš Bendrojo Teismo registro.

28 Ieškovė, palaikoma Lenkijos Respublikos, Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį ir 3 straipsnio 1 bei 3 dalis,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį ir 3 straipsnio 1 bei 3 dalis tiek, kiek Komisija juose nurodo iš jos susigrąžinti 7 183 528 PLN,

— panaikinti ginčijamo sprendimo 4 ir 5 straipsnius tiek, kiek šie straipsniai susiję su pagalbos susigrąžinimu iš jos,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

29 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną tiek, kiek ieškovė prašo panaikinti nuostatas, kurios nėra tiesiogiai ir individualiai su ja susijusios,

— atmesti kitas ieškinio dalis,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtinumo

Šalių argumentai

30 Komisija tvirtina, kad pirmasis reikalavimas nepriimtinas, nes ieškovė neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnio ir 3 straipsnio 1 ir 3 dalių. Iš tiesų šios nuostatos skirtos Lenkijos Respublikai ir susijusios su TB grupe. Komisija mano, kad ieškovė buvo tik TB grupės įmonė, kuri neatitinka EB 230 straipsnio sąlygų, nes nepateikė įgaliojimo, pagal kurį ji procese galėtų būti šalis grupės vardu.

31 Ieškovė ginčija Komisijos teiginius ir tvirtina turinti suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnio ir 3 straipsnio 1 ir 3 dalių. Iš tiesų ji primena, kad nors ji ir nėra nurodyta ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje, šis straipsnis susijęs su TB grupe. Komisija TB grupę apibūdino iš ekonominės pusės, tačiau neatsižvelgė į tai, kad įvairios ją sudarančios įmonės yra teisiškai atskiros. Iš Komisijos analizės matyti, jog visai grupei nustatytos pagalbos suma priklauso nuo sumos, kuri turi būti susigrąžinta iš ieškovės.

32 Lenkijos Respublika ginčija Komisijos argumentus, kad ieškovė turėtų suinteresuotumą pareikšti ieškinį, tik jei turėtų įgaliojimą būti šalimi procese kitų TB grupės įmonių ar Lenkijos Respublikos vardu. Anot Lenkijos Respublikos, ginčijamo sprendimo 1 straipsnis susijęs su TB grupe, kuriai priklauso ir ieškovė, ir dėl to visai grupei nustatytos pagalbos suma daro įtaką pagalbos daliai, kurią turi sugrąžinti ieškovė. Todėl Lenkijos Respublika mano, kad, atsižvelgdamas į sprendimo struktūrą ir jo turinio vientisumą, Bendrasis Teismas turi nagrinėti jo visumą.

Bendrojo Teismo vertinimas

33 Pirmuoju reikalavimu ieškovė prašo visiškai panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį ir 3 straipsnio 1 ir 3 dalis, o ne, kaip nurodo antrajame reikalavime, tik tiek, kiek juose Komisija nurodo iš jos susigrąžinti 7 183 528 PLN. Komisija iš esmės mano, kad pirmasis reikalavimas turi būti atmestas kaip nepriimtinas dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimo.

34 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką fizinio ar juridinio asmens pareikštas ieškinys dėl panaikinimo priimtinas tik tuo atveju, jei ieškovas yra suinteresuotas, kad ginčijamas aktas būtų panaikintas. Toks suinteresuotumas reiškia, kad pats akto panaikinimas gali turėti teisinių pasekmių ir kad ieškinį pareiškęs asmuo gali turėti naudos iš bylos baigties (žr. 2007 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *EnBW Energie Baden-Württemberg prieš Komisiją*, T-387/04, Rink. p. II-1195, 96 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

35 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje TB grupei neteisėtai suteikta 20 761 643 PLN valstybės pagalba pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka. Be to, 124 konstatuojamojoje dalyje ir ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 dalyje Komisija konstatuoja, kad pagalba turi būti susigrąžinta iš jos gavėjų, t. y. ieškovės ir HB. Jei 1 straipsnis būtų panaikintas, be kita ko, ieškovei nustatyta pareiga sugrąžinti pagalbą netektų savo pagrindo. Todėl ieškovė yra suinteresuota, kad būtų panaikintas visas ginčijamo sprendimo 1 straipsnis.

36 Tačiau reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos susigrąžintinos sumos atitinkamai iš ieškovės ir HB. Ginčijamo sprendimo 131 konstatuojamojoje dalyje Komisija patikslino, kaip šios sumos buvo apskaičiuotos. Iš šios konstatuojamosios dalies matyti, kad ji pirmiausia atsižvelgė į TB faktiškai pervestas lėšas ieškovei ir HB, t. y. atitinkamai 7,833 milijono PLN ir 14,81 milijono PLN. Antra, ji konstatavo, kad šių lėšų suma, t. y. 22,643 milijono PLN, viršijo visos suteiktos pagalbos sumą. Trečia, visą susigrąžintiną sumą ji prilygino suteiktai pagalbai ir atitinkamai proporcingai sumažino ieškovės ir HB mokėtinas sumas. Kadangi ieškovė ir HB atitinkamai gavo 34,6 % ir 65,4 % pervestų lėšų, jos turėjo sumokėti 34,6 % ir 65,4 % visos sugrąžintinos sumos, t. y. 7 183 528 PLN ir 13 758 115 PLN.

37 Atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo 131 konstatuojamojoje dalyje pateiktus paaiškinimus, jei šis sprendimas būtų panaikintas tiek, kiek jis susijęs su HB mokėtina suma, Komisija galėtų reikalauti iš ieškovės grąžinti TB faktiškai pervestų lėšų sumą, kuria ji naudojosi, t. y. 7,833 milijono PLN.

38 Taigi ieškovė yra suinteresuota, kad būtų panaikintos ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 ir 3 dalys tiek, kiek jose Komisija nurodo jai sugrąžinti 7 183 528 PLN, tačiau negalima laikyti, jog ieškovė yra suinteresuota, kad būtų visiškai panaikintos ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 ir 3 dalys.

39 Darytina išvada, kad reikia iš dalies pritarti Komisijos nurodytam nepriimtinumo pagrindui dėl pirmos reikalavimų dalies ir atmesti šią reikalavimų dalį kaip nepriimtiną tiek, kiek ieškovė ja prašo visiškai panaikinti ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 ir 3 dalis.

Dėl esmės

40 Grįsdama ieškinį ieškovė nurodo šešis pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su EB 87 straipsnio 1 dalies ir EB 88 straipsnio 2 dalies pažeidimu, antrasis – su EB 253 straipsnio ir 2000 m. gruodžio 7 d. Nicoje paskelbtos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (OL C 364, p. 1) 41 straipsnio pažeidimu, trečiasis – su EB 5 straipsnio pažeidimu, ketvirtasis – su teisinio saugumo principo pažeidimu, penktasis – su nuosavybės teisės pažeidimu ir šeštasis – su piktnaudžiavimu įgaliojimais.

Šalių argumentai

41 Pirmojo pagrindo pirmoje dalyje ieškovė, palaikoma Lenkijos Respublikos, nurodo, kad Komisija pažeidė EB 87 straipsnio 1 dalį, nes viešąsias skolas neteisingai kvalifikavo kaip su bendrąja rinka nesuderinamą pagalbą. Anot ieškovės, nė viena iš keturių sąlygų, kad priemonė galėtų būti laikoma valstybės pagalba, – ji turi būti suteikta valstybės ar iš valstybinių išteklių, ja suteikiama nauda, ji turi daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją, – nėra įvykdyta nagrinėjamu atveju.

42 Pirmiausia, dėl sąlygos, susijusios su valstybės dalyvavimu, ieškovė, pirma, nurodo, kad Lenkijos institucijos niekada neatsisakė TB skolų, tačiau, atvirkščiai, ėmėsi visų būtinų priemonių, kad būtų įvykdyti jų skoliniai reikalavimai.

43 Antra, ieškovė ginčija ginčijamame sprendime Komisijos pateiktą analizę, skirtą nustatyti, ar Lenkijos viešosios institucijos veikė kaip hipotetinis privatus kreditorius. Pirmiausia šiuo atžvilgiu ieškovė nesutinka su ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje Komisijos pateiktu teiginiu, kad privatus kreditorius būtų pasirinkęs panaudoti turimas garantijas per bankroto procedūrą, o ne leisti restruktūrizuoti TB, nes:

— įgyvendinta susigrąžinimo procedūra buvo leista palaipsniui gauti mokėtinas sumas,

— bankroto procedūros yra ilgos ir skolininko turto pardavimas turi būti vykdomas kartu su kitomis priemonėmis, kurių imasi likvidatorius bei deleguotas teisėjas ir kurių dauguma gali būti apskųsta teismui, o tai gali dar labiau nutolinti mokėtinų sumų sumokėjimo dieną,

— dėl pačios bankroto procedūros atsiranda išlaidų, kuriomis sumažinama sumokėti kreditoriams skirta suma,

— visos garantijos, kurias turėjo viešosios institucijos, neužtikrino reikalavimų tenkinimo pirmąja eile.

44 Dublike ieškovė priduria, kad Komisijos vertinimas, pagal kurį, jei prašymas pradėti bankroto procedūrą būtų buvęs pateiktas 2004 m., skolos jau būtų išsiieškotos, pagrįstas *a posteriori* vertinimu, kuriuo atsižvelgiama į vėliau įvykusius įvykius, apie kuriuos institucijos nežinojo, kai sprendė, kaip elgtis. Ieškovė paaiškina, kad nagrinėjamu atveju Lenkijos institucijos atsižvelgė, viena vertus, į pavojų, jog per bankroto procedūrą bus susigrąžinta tik dalis skolų, ir, antra vertus, į tai, kad paskelbus bankrotą sustabdomos jau vykdomos procedūros.

45 Be to, ieškovė pažymi, kad nagrinėjamu atveju hipotetinio privataus kreditoriaus elgesys turi būti nustatytas remiantis TB privačių kreditorių, būtent jos pagrindinio kreditoriaus, t. y. EF, veiksmais. Šiuo atžvilgiu ieškovė nurodo, kad neatsižvelgiant į tai, jog EF turėjo labai rimtų realių garantijų – hipotekų ir įkeitimų, ji neprašė, kad TB būtų pripažinta nemokia, bet manė, jog vykdydama išieškojimo procedūrą turės daugiau galimybių susigrąžinti skolas.

46 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad ginčijamo sprendimo 96 konstatuojamojoje dalyje įtvirtintas Komisijos teiginys, kad nuo 2004 m. pabaigos buvo aišku, jog TB nebetaps rentabili, yra klaidingas. Iš tiesų ieškovė tvirtina, kad ginčijamo sprendimo 57 ir 14 konstatuojamosiose dalyse Komisija patvirtino, jog TB gaudavo nuomos mokestį už dalies savo turto nuomą. Be to, Komisija neginčijo to, kad TB turėjo pagalbos

gavėjos HB akcijų, dėl to TB galėjo gauti pajamų dividendais. Be to, priešingai, nei ginčijamo sprendimo 94 konstatuojamojoje dalyje nurodo Komisija, iki 2006 m. pabaigos TB tęsė gamybą.

47 Trečia, ieškovė nurodo, kad visos TB viešosios skolos, palūkanos ir vykdymo išlaidos buvo padengtos per TB bankroto procedūrą.

48 Kalbant apie antrąją sąlygą pažymėtina, kad Komisija nenurodė, kaip TB buvo suteikta nauda nagrinėjama pagalba. Atvirkščiai, Lenkijos institucijų veiksmais buvo palaipsniui didinami TB finansiniai sunkumai.

49 Dėl trečiosios sąlygos ieškovė tvirtina, kad Komisija neįrodė, jog nagrinėjama pagalba buvo padaryta įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai ar dėl jos buvo iškraipyta arba galėjo būti iškraipyta konkurencija.

50 Pirmiausia, dėl išieškojimo priemonių, kurių ėmėsi Lenkijos institucijos, Lenkijos Respublika priduria, kad laikotarpis nuo tada, kai tapo teisiškai įmanoma priverstinai išsiieškoti skolas, iki tada, kai, anot Komisijos, šis išieškojimas buvo sustabdytas, t. y. iki 2004 m. gruodžio 31 d., yra labai trumpas ir bet kokiu atveju nepakankamas skoloms susigrąžinti ar nustatyti, jog šių skolų susigrąžinimas įprastais būdais yra neįmanomas, taip pat kad reikia pateikti prašymą dėl bankroto paskelbimo.

51 Be to, Lenkijos Respublika nurodo, kad ginčijamas sprendimas yra nelogiškas, nes Komisija jame tvirtina, jog valstybės pagalba buvo suteikta 2004 m. gruodžio 31 d., tačiau tai pagrindžia remdamasi priemonėmis, kurių Lenkijos institucijos ėmėsi 2005 ir 2006 metais. Kad galėtų padaryti išvadą, jog pagalba TB buvo suteikta 2004 m. gruodžio 31 d., Komisija turėjo remtis tik tuo metu buvusia situacija ir tą dieną prieinama informacija.

52 Galiausiai dėl hipotetinio privataus kreditoriaus kriterijaus Lenkijos Respublika, be kita ko, nurodo, kad Komisija neatliko išsamios ekonominės analizės, kad galėtų padaryti išvadą, jog Lenkijos institucijos būtų susigrąžinusios didžiąją dalį skolų greičiau, jei apie 2004 m. pabaigą būtų pradėjusios bankroto bylą. Be to, anot Lenkijos Respublikos, atrodo, kad Komisija pamiršo, jog vykdant bankroto procedūrą kreditorių reikalavimai nėra nedelsiant patenkinami, taip pat dėl šios procedūros patiriama išlaidų ir sumažėja suma, kurią galima paskirstyti kreditoriams.

53 Kalbant apie viešųjų skolų išieškojimą, pažymėtina, kad Komisija nurodo, kad, pirma, nebuvo nei racionalaus viešųjų skolų išieškojimo, nei šio išieškojimo optimizacijos ir kad ieškovė neatsižvelgia į tai, jog priemonės, kurių ėmėsi Lenkijos institucijos, buvo neveiksmingos. Iš tiesų naudojantis šių institucijų priemonėmis buvo išieškota tik maža dalis skolų ir nebuvo sumažinta bendra TB skola. Iš tikrųjų, atvirkščiai, jomis TB buvo nuolat finansuojama ir gavo veiklos paramą, dėl ko galėjo tęsti nerentabilią veiklą, o šios institucijos galėjo pateikti prašymą dėl TB bankroto paskelbimo, dėl kurio būtų buvę galima veiksmingai pasinaudoti garantijomis, susijusiomis su TB turtu, ypač atsižvelgiant į tai, kad jomis užtikrinti reikalavimai tenkinami pirmąja eile.

54 Be to, Komisija tvirtina, kad jos požiūris pagrįstas teismų praktika, pagal kurią valstybės pagalba yra tada, kai skolos nebuvo faktiškai išieškotos. Iš tiesų, kai viešosios institucijos toleruoja tai, kad negrąžinamos skolos, sumažinamos įmonės įprastos sąnaudos nesuteikiant subsidijos *stricto sensu*, tačiau ši priemonė yra tokio paties pobūdžio ir daro tokį patį poveikį.

55 Antra, Komisija tvirtina, kad jei atrankinė nauda atsiranda dėl neveiksmingų nacionalinių priemonių, už tai atsakinga Lenkijos Respublika. Kadangi jai skirtas ginčijamas sprendimas, ji privalėjo jį taikyti imdamasi visų galimų priemonių, įskaitant ir teisės aktų priemones.

56 Trečia, Komisija nurodo, kad ieškovės argumentai yra prieštaringi, nes ji, viena vertus, tvirtina, jog Lenkijos institucijos ėmėsi visų teisinių priemonių mokėtinoms sumoms susigrąžinti, ir, antra vertus, teigia, kad šios institucijos savo noru nepradėjo nedelsdamos išsiieškoti skolų, kad susigrąžintų visą mokėtiną sumą su palūkanomis.

57 Ketvirta, dėl Lenkijos Respublikos teiginio, kad Komisija turėjo remtis tik po 2004 m. gruodžio 31 d. susiklosčiusia situacija ir tą dieną žinoma informacija, Komisija primena, jog valstybės pagalba – tai ne vien priemonė, kuria suteikiama tam tikra pinigų suma. Ši pagalba buvo suteikta veiksmingai nesusigrąžinus skolų. Taigi logiška, kad pagalbos teikimas prasideda konkrečiu momentu ir tęsiasi tol, kol skolos veiksmingai susigrąžinamos. Taigi tokios pagalbos teikimo laikotarpis turi būti pateisinamas tuo, kad pradėjus ją teikti ir vėliau nebuvo imtasi veiksmų, o ne vien ankstesniais veiksmais, kaip to norėtų Lenkijos Respublika.

58 Toliau, dėl palūkanų mokėjimo, Komisija tvirtina, kad viešųjų skolų atveju palūkanos skaičiuojamos neatsižvelgiant į kreditorių valią ir yra privalomos. Atsisakymas jas skaičiuoti ir gauti būtų papildoma pagalba.

59 Kiek tai susiję su tuo, ar Lenkijos institucijos elgėsi kaip hipotetinis privatus kreditorius, pirma, Komisija prieštarauja, kad dėl to, jog pagalba restruktūrizacijai pirmiausia buvo suteikta TB, priemonių, kurių ėmėsi Lenkijos institucijos, neįmanoma išnagrinėti hipotetinio privataus kreditoriaus požiūriu, nes šis kreditorius nesutiktų, kad TB būtų atleista nuo pirminės skolos.

60 Be to, Komisija teigia, kad susiklosčius tokiai pačiai situacijai privatus kreditorius nesielgtų taip pat, kaip Lenkijos institucijos. Iš tiesų, anot Komisijos, privatus kreditorius linkęs nukelti sunkumus patiriančios įmonės skolos grąžinimo terminą ar pritarti susitarimui dėl šios įmonės restruktūrizacijos, tik jei taip jis gaus ekonominės naudos. Nagrinėjamu atveju Komisija tvirtina ginčijamame sprendime įrodžiusi, kad nuo 2004 m. sausio mėn. TB buvo nemoki ir kad neatrodė, jog ji taps rentabili, o tai reiškia, kad susiklosčius šiai situacijai privatus kreditorius 2004 m. būtų nusprendęs išsiieškoti skolas.

61 Komisija taip pat patikslina, kad privatus kreditorius nesutiktų su bet kokiomis susigrąžinimo priemonėmis, tačiau būtų suinteresuotas tik priemonėmis, kurios galėtų būti veiksmingos. Taigi privatus kreditorius būtų išnagrinėjęs, ar pasinaudojus turimomis garantijomis per bankroto procedūrą būtų susigrąžintos didesnės sumos nei per skolų išsiieškojimo procedūrą. Tačiau Komisija pirmiausia pažymi, kad nagrinėjamu atveju išsiieškant skolas nebuvo susigrąžintos visos TB skolos, nes jos augo labiau nei išsiieškomos sumos, galimybės, kad TB taps rentabili, buvo labai sumažėjusios ir

ZUS turėjo garantijų, lygių TB skoloms. Anot Komisijos, darytina išvada, kad ZUS padėtyje esantis privatus kreditorius neturėtų jokios priežasties toliau laukti skolų sugrąžinimo.

62 Trečia, dėl ieškovės argumento, susijusio su EF elgesiu, Komisija tvirtina, kad, pirma, jis turi būti atmestas, nes nebuvo pateiktas per tyrimo procedūrą, ir, antra, EF nėra patikima kaip privati kreditorė, į kurią būtų atsižvelgiama.

63 Ketvirta, kalbant apie Lenkijos Respublikos argumentą, susijusį su išsamios ekonominės analizės nebuvimu, pažymėtina, kad Komisija, remdamasi ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamąja dalimi ir 2004 m. spalio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Lenzing prieš Komisiją* (T-36/99, Rink. p. II-3597), nurodo, kad bankroto procedūros pirmenybės, palyginti su kitais išieškojimo būdais, įrodyti nebūtina, nes Lenkijos institucijos neišnaudojo visų išieškojimo priemonių, kurių privalėjo imtis.

64 Dėl ieškovės argumento, kad viešosios skolos nepriemoka buvo sugrąžinta per bankroto procedūrą, Komisija nesutinka su tuo, jog išieškojus viešąsias skolas iš TB nebus galima panaikinti bet kokio konkurencijos iškraipymo pagal EB 88 straipsnio 2 dalį. Iš tiesų iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad susigrąžinant pagalbą siekiama atkurti rinkoje iki šios pagalbos skyrimo buvusią padėtį. Šis tikslas būtų pasiektas, kai pagalbos gavėjas grąžintų neteisėtą pagalbą ir netektų pranašumo, kuriuo naudojosi rinkoje konkurentų atžvilgiu. Tačiau nagrinėjamu atveju dėl to, kad iš TB konkurencinis pranašumas buvo perleistas BA ir HB, sąžiningos konkurencijos sąlygos gali būti atkurtos tik BA bei HB grąžinus pagalbą.

Bendrojo Teismo vertinimas

65 Pagal EB 87 straipsnio 1 dalį: „Išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai."

66 Norint pagalbą laikyti valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, ji turi atitikti visas šioje nuostatoje numatytas sąlygas. Pirma, turi būti valstybės įsikišimas arba naudojami valstybiniai ištekliai. Antra, šiuo įsikišimu turi būti daroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Trečia, ja turi būti suteikiama nauda jos gavėjui, palaikant tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą. Ketvirta, ji turi iškraipyti konkurenciją arba galėti ją iškraipyti (žr. 2006 m. vasario 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Le Levant 001 ir kt. prieš Komisiją*, T-34/02, Rink. p. II-267, 110 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

67 Konkrečiai kalbant apie sąlygą, susijusią su valstybės įsikišimu ar valstybės išteklių naudojimu, teismų praktikoje pripažinta, kad tik tiesiogiai valstybės arba netiesiogiai naudojant valstybės išteklius suteikiama nauda yra laikoma valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį (2001 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *PreussenElektra*, C-379/98, Rink. p. I-2099, 58 punktas).

68 Kalbant apie sąlygą, susijusią su nauda, pirmiausia primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką pagalbos sąvoka yra platesnė nei subsidijos, nes apima ne tik pozityviąsias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir įvairias valstybės priemones, kurios sumažina įmonės biudžetui paprastai tenkančią naštą ir kurios dėl šios priežasties, nors ir nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra tokio paties pobūdžio ir turi

identišką poveikį (žr. 2003 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija ir SIM 2 Multimedia prieš Komisiją*, C-328/99 ir C-399/00, Rink. p. I-4035, 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

69 Be to, pagal nusistovėjusią teismų praktiką EB 87 straipsnio 1 dalyje nedaromas skirtumas tarp valstybės įsikišimų pagal jų priežastis ar tikslus, o jie apibrėžiami pagal poveikį (žr. 2000 m. spalio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-480/98, Rink. p. I-8717, 16 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

70 Galiausiai jau buvo nuspręsta, kad siekiant įvertinti, ar valstybės priemonė yra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnį, reikia nustatyti, ar palaikomai įmonei suteikiama ekonominė nauda, kurios ji normaliomis rinkos sąlygomis nebūtų gavusi (1999 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *DM Transport*, C-256/97, Rink. p. I-3913, 22 punktas). Kalbant apie neišieškotas viešąsias skolas, pažymėtina, kad nagrinėjamos viešosios institucijos turi būti prilyginamos privačiam kreditoriui, siekiančiam, kad būtų sumokėtos sumos, kurias jam skolingas finansinių sunkumų patiriantis skolininkas (2002 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *HAMSA prieš Komisiją*, T-152/99, Rink. p. II-3049, 167 punktas).

71 Remiantis būtent šiais principais reikia nustatyti, ar šiuo atveju Komisija teisingai pritaikė EB 87 straipsnio 1 dalyje numatytą pagalbos sąvoką.

72 Pirma, ieškovė iš esmės tvirtina, kad nagrinėjamos priemonės nėra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, nes Lenkijos institucijos niekada nesutiko atleisti TB nuo skolų ir ėmėsi visų būtinų priemonių, kad išsiieškotų šias skolas, todėl sąlyga, susijusi su valstybės įsikišimu, nebuvo įvykdyta.

73 Reikia konstatuoti, kad nors ieškovė nurodė nebuvus valstybės įsikišimo, šiais argumentais iš esmės sutelkiamas dėmesys į tai, ar šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos suteikė naudos. Iš tiesų šiais argumentais niekaip nesiekiama įrodyti, kad TB tariamai suteikta pagalba nebuvo nei tiesiogiai, nei netiesiogiai suteikta iš valstybės išteklių, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 67 punkte minėtą teismų praktiką. Jais tik siekiama įrodyti, kad ginčijamame sprendime Komisijos nagrinėtos priemonės negali būti laikomos nauda. Todėl reikia nustatyti, ar sąlyga, susijusi su naudos buvimu, yra patenkinta nagrinėjamu atveju.

74 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad, atvirkščiai, nei nurodo ieškovė, Komisija neginčija to, jog Lenkijos institucijos nei atsisakė viešųjų TB skolų, nei peržiūrėjo jų grąžinimo terminus. Taigi iš ginčijamo sprendimo, ypač iš jo 38–40 konstatuojamųjų dalių, matyti, kad Komisija aiškiai žinojo, jog Lenkijos institucijos ėmėsi įstatyme numatytų priemonių susigrąžinti jų skoloms, kaip antai banko sąskaitų areštavimas, hipotekų ir įkeitimų nustatymas ir tam tikro turto perleidimas. Per 2010 m. rugsėjo 7 d. posėdį Komisija patikslino, kad, priimdama sprendimą, ji laikė išieškojimą, kurio ėmėsi šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos, neveiksmingu atsižvelgdama į tai, jog TB įsiskolinimas išaugo, ir manė, kad viešųjų skolų faktinis neišieškojimas turėjo būti prilygintas skolų atsisakymui ar jų grąžinimo terminų peržiūrėjimui.

75 Vis dėlto iš ginčijamo sprendimo, ypač iš jo 91, 96 ir 97 konstatuojamųjų dalių, matyti, kad Komisija manė, jog TB suteikta nauda atsirado ne dėl to, kad išieškojimo priemonių, kurių ėmėsi šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos, neveiksmingumas galėjo būti prilygintas šių skolų atsisakymui ar jų grąžinimo terminų peržiūrėjimui, bet dėl to, jog šios institucijos atsisakė priverstinai išsiieškoti 20 761 643 PLN, nes 2004 m. pabaigoje jos neprašė paskelbti TB bankrutuojančia, nors tuo metu buvo mažai tikėtina, kad TB vėl taps bent kiek rentabili. Komisijos nuomone, kuri išdėstyta

ginčijamo sprendimo 97 konstatuojamojoje dalyje, tai yra pagalba TB veiklai, nes ji dėl šios priežasties galėjo tęsti savo nerentabilią veiklą.

76 Taigi reikia konstatuoti, kad ginčijamas sprendimas negrindžiamas nei TB skolos atsisakymu ar jos termino peržiūrėjimu, nei išieškojimo priemonių, kurių ėmėsi Lenkijos institucijos, neveiksmingumu, kurį Komisija prilygino skolos atsisakymui ar jos grąžinimo termino peržiūrėjimui, bet grindžiamas tuo, jog Lenkijos institucijos galėjo rinktis kitą skolų išieškojimo būdą – prašymą paskelbti bankrutuojančia, – kuriuo, anot Komisijos, skolos būtų buvusios susigrąžintos veiksmingai.

77 Šiomis aplinkybėmis atsižvelgiant į šio sprendimo 68 ir 69 punktuose minėtą teismo praktiką, pagal kurią nei valstybės priemonių forma, nei priežastis, nei tikslas negali būti kliūtis jas laikyti valstybės pagalba, Komisija nepadarė jokios klaidos manydama, kad 2004 m. pabaigoje Lenkijos institucijos, nepasirinkusios pateikti prašymo paskelbti TB bankrutuojančia ir tik ėmusiosi, nors ir rūpestingai, teisinių viešųjų skolų išieškojimo priemonių, suteikė TB naudą. Iš tiesų reikia priminti, kad bet kokia bankroto procedūra, kuri baigiasi bankrutuojančios bendrovės sanavimu ar likvidavimu, siekiama bent jau įvykdyti šios bendrovės įsipareigojimus. Šiomis aplinkybėmis bankrutuojančios bendrovės laisvė valdyti savo turtą ir veiklą yra ribota. Taigi nepateikdamos prašymo paskelbti TB bankrutuojančia šio sprendimo 2 punkte minėtos Lenkijos institucijos šiai bendrovei suteikė laiko, per kurį ji galėjo laisvai naudotis savo turtu ir vykdyti veiklą, taip suteikdamos šiai bendrovei naudos.

78 Be to, paminėtina, kad nagrinėjamu atveju, pirma, neginčijama tai, jog nuo 2004 m. pabaigos iki paskelbimo TB bankrutuojančia 2006 m. TB negalėjo sumokėti visų savo

skolų. Taigi ieškovė procesiniuose dokumentuose pripažino, kad TB viešosios skolos, palūkanos ir įgyvendinimo išlaidos buvo sumokėtos tik per bankroto procedūrą. Antra, taip pat neginčijama, kad 2005 ir 2006 m. TB vykdė savo veiklą. Per šį laikotarpį ji, be kita ko, išnuomavo ieškovei tam tikrą gamybai naudojamą turtą ir kelis kartus padidino ieškovės ir HB kapitalą. Todėl reikia konstatuoti, kad neatsižvelgiant į tai, jog šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos ėmėsi visų teisės aktuose numatytų teisių gynimo būdų TB skoloms susigrąžinti, šios skolos buvo grąžintos tik iš dalies ir TB galėjo tęsti savo veiklą bei reorganizuoti grupę, išnuomodama BA gamybai naudojamą turtą ir padidindama jos kapitalą, taip pat padidindama HB kapitalą, nes buvo perleistas nekilnojamasis turtas. Tačiau ši reorganizacija nebūtų buvusi įmanoma, jei TB būtų buvusi paskelbta bankrutuojančia 2004 m. pabaigoje (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 69 punkte minėto Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 20 punktą).

79 Taigi reikia manyti, kaip tai darė ir Komisija, kad nuo 2004 m. pabaigos Lenkijos institucijos suteikė TB veiklos paramą, nes, neprašiusios paskelbti TB bankrutuojančia, leido jai vykdyti ekonominę veiklą nesumokėjus skolų, kurios tuo metu buvo 20 761 643 PLN.

80 Antra, kiek tai susiję su tuo, kad ėmusiosi teisinių priemonių išsiieškoti viešąsias skolas, tačiau neprašiusios paskelbti TB bankrutuojančia Lenkijos institucijos suteikė TB naudos, reikia nustatyti pagal šio sprendimo 70 punkte minėtą teismų praktiką, ar Komisija pažeidė EB 87 straipsnio 1 dalį manydama, kad ši nauda nebūtų suteikta normaliomis rinkos sąlygomis. Taigi reikia patikrinti tai, ką ginčija ieškovė – ar Komisija teisingai taikė hipotetinio privataus kreditoriaus kriterijų.

81 Konkrečiai kalbant, ieškovė mano, kad privatus kreditorius nesirinktų pasinaudoti per bankroto procedūrą turimomis garantijomis atsižvelgdamas į bankroto procedūros trukmę, dėl šių procedūrų patiriamas išlaidas, į tai, kad ne visi viešųjų institucijų šiomis priemonėmis užtikrinti reikalavimai buvo tenkintini pirmąja eile, ir į tai, jog per Lenkijos institucijų įgyvendintą susigrąžinimo procedūrą buvo galima palaipsniui susigrąžinti mokėtinas sumas. Lenkijos Respublika, be kita ko, nurodo, kad Komisija neatliko išsamaus ekonominio tyrimo, kuriuo remiantis būtų galima padaryti išvadą, jog iki 2004 m. pabaigos Lenkijos institucijos būtų greičiau susigrąžinusios didžiąją dalį skolų, jei būtų prašiusios paskelbti TB bankrutuojančia.

82 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad vertindama, ar priemonė atitinka rinkos ekonomikos privataus ūkio subjekto kriterijų, Komisija turi atlikti kompleksinę ekonominę analizę. Todėl priimdama tokia analize pagrįstą aktą Komisija naudojasi didele diskrecija, o teisminė kontrolė apsiriboja procedūrinių ir motyvavimo taisyklių laikymosi, teisės klaidos, nurodytų faktinių aplinkybių tikslumo ir akivaizdžios šių faktinių aplinkybių vertinimo klaidos bei piktnaudžiavimo įgaliojimais nebuvimo patikrinimu. Konkrečiai kalbant, Bendrasis Teismas negali pakeisti sprendimą priėmusios institucijos atliktos ekonominės analizės savąja (šiuo klausimu žr. 2002 m. balandžio 25 d. Teisingumo Teismo nutarties *DSG prieš Komisiją*, C-323/00 P, Rink. p. I-3919, 43 punktą; šio sprendimo 70 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *HAMSA prieš Komisiją* 127 punktą ir 2008 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Ryanair prieš Komisiją*, T-196/04, Rink. p. II-3643, 41 punktą).

83 Tačiau nors Sąjungos teismas pripažįsta, kad Komisija turi ekonominių ar techninių klausimų vertinimo laisvę, tai nereiškia, kad jis privalo susilaikyti nuo Komisijos atliktos tokio pobūdžio duomenų interpretacijos kontrolės. Iš tikrųjų atsižvelgdamas į šalių pateiktus argumentus Sąjungos teismas turi patikrinti ne tik pateikiamų įrodymų dalykinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai atspindi visus esminius duomenis, į kuriuos reikėjo atsižvelgti vertinant kompleksinę situaciją, ir ar jais galima pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (2010 m. rugsėjo

2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Scott*, C-290/07 P, Rink. p. I-7763, 65 punktas).

84 Taip pat reikia paminėti, kad pagal teismų praktiką, jei įmonė, kurios finansinė padėtis labai pablogėjo, siūlo savo kreditoriams vieną ar kelis susitarimus dėl jos skolos tvarkymo, kad būtų ištaisyta padėtis ir išvengta likvidavimo, kiekvienas kreditorius turi pasirinkti, viena vertus, jam pagal susitarimą siūlomą sumą ar, kita vertus, sumą, kurią jis tikisi gauti po įmonės likvidavimo. Jo pasirinkimui įtakos turi keli veiksniai, kaip antai tai, ar jo skola užtikrinta hipoteka, ar jis yra privilegijuotas, ar paprastas kreditorius, jo turimų galimų skolos užtikrinimų pobūdis ir apimtis, tai, kaip jis vertina įmonės galimybes atsigauti, ir kokią naudą jis gautų iš likvidavimo (šio sprendimo 70 punkte minėto Sprendimo *HAMSA prieš Komisiją* 168 punktas). Darytina išvada, kad Komisija, atsižvelgdama į minėtus veiksnius, kiekvienos nagrinėjamos viešosios institucijos atveju turi nustatyti, ar buvo atsisakyta akivaizdžiai didesnės skolos, nei būtų atsisakęs hipotetinis privatus kreditorius, šios įmonės atžvilgiu esantis panašioje padėtyje kaip ir ši viešoji institucija ir siekiantis susigrąžinti jam mokėtinas sumas (šio sprendimo 70 punkte minėtų sprendimų *DM Transport* 25 punktas ir *HAMSA prieš Komisiją* 170 punktas).

85 Pagal analogiją tokiu atveju, kaip nagrinėjamasis, kai nebuvo sudaryta jokio susitarimo dėl skolos tvarkymo, hipotetinis privatus kreditorius turi pasirinkti, pirma, numatomą teisinės skolų išieškojimo procedūros rezultatą arba, antra, sumą, kurią jis mano galįs susigrąžinti po bendrovės bankroto procedūros. Jo pasirinkimui įtakos daro įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, minėti šio sprendimo 84 punkte. Darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju Komisija turėjo nustatyti, ar atsižvelgęs į šiuos veiksnius privatus kreditorius, kaip ir šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos, būtų pasirinkęs teisinę skolų išieškojimo procedūrą, o ne bankroto procedūrą.

86 Šiai išvadai negalima prieštarauti nurodant Komisijos pateiktą šio sprendimo 63 punkte minėto Sprendimo *Lenzing prieš Komisiją* aiškinimą, pagal kurį bankroto procedūros pirmenybės, palyginti su kitais išieškojimo būdais, įrodyti nebūtina, nes Lenkijos institucijos neišnaudojo visų išieškojimo priemonių, įskaitant bankroto procedūrą, nors jų privalėjo imtis.

87 Viena vertus, nėra jokios nacionalinių institucijų, siekiančių išsiieškoti viešąsias skolas, pareigos pasinaudoti visais galimais išieškojimo būdais. Kaip matyti iš šio sprendimo 70 punkto, vienintelė pareiga, kurią turi šios institucijos, kad jų įsikišimas nebūtų laikomas valstybės pagalba, – elgtis taip, kaip elgtųsi privatus kreditorius normaliomis rinkos sąlygomis. Kadangi yra keletas išieškojimo būdų, būtina palyginti atitinkamus skirtingų būdų privalumus, siekiant nustatyti tą būdą, kurį pasirinktų privatus kreditorius.

88 Kita vertus, nors šio sprendimo 63 punkte minėtame Sprendime *Lenzing prieš Komisiją* Pirmosios instancijos teismas aiškiai neišreiškė nuomonės dėl būtinybės, kad Komisija palygintų atitinkamus skirtingų išieškojimo procedūrų privalumus hipotetinio privataus kreditoriaus požiūriu, šiuo sprendimu negalima pagrįsti jokio Komisijos argumento. Atvirkščiai, minėto sprendimo 152 punkte Pirmosios instancijos teismas primena, kad atsižvelgdama į kiekvieną konkretų atvejį ir remdamasi bylos aplinkybėmis Komisija turi patikrinti, ar nagrinėjamų viešųjų institucijų sprendimas pritarti sunkumų turinčios įmonės skolų pertvarkymui ir šio pertvarkymo sąlygos atitinka privataus kreditoriaus kriterijų. Be to, minėto sprendimo 159 ir 160 punktuose Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad neatlikusi įmonės pagalbos gavėjos rentabilumo analizės Komisijai negalėjo prieiti prie išvados, jog šios viešosios institucijos veikė taip, kad visos išieškojimo galimybės būtų naudingos. Taigi Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad išieškojimo procedūros, kurios ėmėsi nagrinėjamos viešosios institucijos, privalumai turi būti vertinami remiantis, be kita ko, įmonės būkle,

o tai netiesiogiai reiškia, jog atsižvelgiant į su šia būkle susijusius duomenis galbūt turėjo būti pasirinkta kita išieškojimo procedūra.

89 Taigi pagal šio sprendimo 83 punkte minėtą teismo praktiką reikia išnagrinėti, ar Komisija, remdamasi informacija, kurią turėjo priimdama ginčijamą sprendimą, galėjo padaryti išvadą, kad hipotetinis privatus kreditorius būtų pasirinkęs pateikti prašymą paskelbti įmonę bankrutuojančia ir nebūtų pradėjęs teisinių išieškojimo procedūrų.

90 Šiuo atžvilgiu, pirma, kalbant apie garantijų, kurias turėjo šio sprendimo 2 punkte minėtos viešosios institucijos, pobūdį ir apimtį, reikia pažymėti, kad iš ginčijamo sprendimo 40 ir 91 konstatuojamųjų dalių matyti, kad Komisija išnagrinėjo šias garantijas. Po šios analizės ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamojoje dalyje ji priėjo prie išvados, kad ZUS, *Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* ir valstybės iždas turėjo „gerų garantijų“, kurias galėjo paversti grynaisiais pinigais per bankroto procedūrą, ir kad pablogėjus TB padėčiai bei sumažėjus jos turtui ekonominiu požiūriu pasinaudojimas šiomis garantijomis atrodė labiau pagrįstas nei restruktūrizacija. Net jei šį teiginį ginčytų ieškovė, vis dėlto reikia pažymėti, kad iš ginčijamo sprendimo 91 konstatuojamosios dalies matyti, jog Komisijos analizė pagrįsta per administracinę procedūrą Lenkijos Respublikos pateiktais dokumentais.

91 Antra, kalbant apie galimybę sanuoti TB, būtent ginčijamo sprendimo 89, 90 ir 96 konstatuojamosiose dalyse Komisija išnagrinėjo šias 2004 m. pabaigoje buvusias galimybes. Po šio tyrimo Komisija priėjo prie išvados, kad 2004 m. pabaigoje visi rodikliai, susiję su TB rentabilumo perspektyvomis, buvo neigiami. Net jei ieškovė, kaip ir garantijų pobūdžio bei apimties analizės atveju, ginčytų šią išvadą, vis dėlto reikia pažymėti, kad šis tyrimas pagrįstas ginčijamo sprendimo 49–51 konstatuojamosiose

dalyse nurodytais dokumentais, t. y. Komisijos nepriklausomo konsultanto parengtomis 2003 ir 2004 m. priežiūros ataskaitomis ir Lenkijos Respublikos parengtomis 2003 ir 2004 m. priežiūros ataskaitomis.

92 Trečia, kalbant apie naudą, kurią hipotetinis privatus kreditorius galėjo tikėtis gauti per bankroto procedūrą, reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 88 konstatuojamojoje dalyje Komisija tvirtino, jog „kruopštus naudos, kurią suteiktų skolų mokėjimo perskirstymas, nagrinėjimas būtų parodęs, kad galimas išieškojimas nebūtų didesnis už sumą, kuri būtų atgauta likviduojant bendrovę“. Vis dėlto Bendrasis Teismas konstatuoja, kad ginčijamame sprendime nenurodyta, kokiais dokumentais grindžiamas šis teiginys.

93 Konkrečiai kalbant, ginčijamame sprendime Komisija nenurodo, ar šiam teiginiui pagrįsti buvo atlikti tyrimai, kuriais būtų palyginta nauda, kurią hipotetinis privatus kreditorius gautų po bankroto procedūros, ypač atsižvelgiant į dėl šios procedūros galimas patirti išlaidas, ir nauda, kurią jis gautų per viešųjų skolų išieškojimo teisinę procedūrą.

94 Komisija, atsakydama į klausimą raštu, į kurį ji buvo paprašyta atsakyti per 2010 m. rugsėjo 7 d. posėdį, negalėjo nurodyti, ar tokios analizės ir tyrimai buvo atlikti bei panaudoti siekiant priimti ginčijamą sprendimą. Ji tik paaiškino, kad šios analizės buvo pateiktos ginčijamo sprendimo 84, 87 ir 88 konstatuojamosiose dalyse. Tačiau šiose konstatuojamosiose dalyse nėra jokios lyginamosios viešųjų skolų išieškojimo teisinės procedūros ir bankroto procedūros numatomų rezultatų analizės. Be to, Komisija negalėjo pateikti dokumentų, kuriuose būtų pateikta ši analizė, kaip to prašė Bendrasis Teismas. Todėl reikia konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo 88 konstatuojamojoje dalyje pateiktas teiginys nėra pagrįstas jokiais įrodymais.

95 Ketvirta, dėl kitų veiksnių, galinčių paveikti hipotetinio privataus kreditoriaus pasirinkimą, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad ginčijamame sprendime Komisija nenurodo, ar ji turėjo tyrimų ar analizių, kuriomis būtų palyginta, kiek laiko tęsiasi bankroto procedūra, palyginti su viešųjų skolų išieškojimo teisine procedūra. Atvirkščiai, Komisija, atsakydama į remiantis proceso organizavimo priemone užduotą klausimą, į kurį ji buvo paprašyta atsakyti per 2010 m. rugsėjo 7 d. posėdį, nurodė nelyginusi šių procedūrų trukmės, nes 2005 m. TB padėtis buvo tokia, kad bankrotas buvo neišvengiamas.

96 Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad Komisija neturėjo dokumentų, kuriais remdamasi galėtų teigti, jog 2004 m. pabaigoje privatus kreditorius būtų pasirinkęs bankroto procedūrą. Taigi, atsižvelgiant į šio sprendimo 83 punkte minėtą teismo praktiką ir nesant būtinybės patikrinti išvadų, Komisijos padarytų, pirma, atlikus Lenkijos institucijų turėtų garantijų analizę ir, antra, įvertinus TB perspektyvas, teisėtumo, reikia daryti išvadą, kad Komisijos pasirinktas hipotetinio privataus kreditoriaus kriterijaus taikymas prieštarauja EB 87 straipsnio 1 daliai ir dėl to Komisijai nepavyko teisėtai nustatyti, jog TB buvo suteikta valstybės pagalba.

97 Darytina išvada, kad reikia pritarti pirmojo pagrindo pirmai daliai ir panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį tiek, kiek Komisija jame konstatuoja, kad Lenkijos Respublika neteisėtai suteikė valstybės pagalbą TB.

98 Kadangi remiantis anksčiau šio sprendimo punkte nurodytais motyvais reikia panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, tik dėl išsamumo Bendrasis Teismas nagrinės ginčijamame sprendime Komisijos nurodytus motyvus, kuriais remdamasi ji pripažįsta, kad Lenkijos Respublika neteisėtai suteikė valstybės pagalbą TB. Šiuo atžvilgiu patikslinama, kad, pirma, ieškovė kaip antrąjį pagrindą nurodo tai, jog, kalbant apie sąlygas, susijusias su poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymu ar galimu iškraipymu, Komisija pažeidė pareigą motyvuoti, ir, antra, motyvavimo stoka ar nepakankamas motyvavimas yra viešosios tvarkos išlyga grindžiamas

pagrindas, kurį teismas gali ar net turi iškelti savo iniciatyva (1997 m. vasario 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Daffix*, C-166/95 P, Rink. p. I-983, 23 ir 24 punktai).

99 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką motyvuojant individualų nepalankų sprendimą turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti aktą priėmusios institucijos argumentai, kad suinteresuotieji asmenys žinotų tokio sprendimo priėmimo priežastis, o kompetentingi teismai galėtų vykdyti kontrolę (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 63 punktas; žr. šio sprendimo 66 punkte minėto Sprendimo *Le Levant 001 ir kt. prieš Komisiją* 111 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

100 Vis dėlto nereikalaujama, kad motyvuose būtų nurodytos visos svarbios faktinės ir teisinės aplinkybės, nes nustatant, ar akto motyvai atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti atsižvelgiama ne tik į jų formuluotę, bet ir kontekstą bei visas nagrinėjamą sritį reglamentuojančias teisės normas (1998 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vlaams Gewest prieš Komisiją*, T-214/95, Rink. p. II-717, 63 punktas).

101 Jei šis principas taikomas kvalifikuojant tam tikrą priemonę kaip valstybės pagalbą, turi būti nurodomos priežastys, dėl kurių nagrinėjama pagalbos priemonė, Komisijos nuomone, patenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį (šio sprendimo 100 punkte minėto Sprendimo *Vlaams Gewest prieš Komisiją* 64 punktas). Kitaip tariant, Komisija turi nurodyti priežastis, kodėl ji mano, kad EB 87 straipsnio 1 dalyje nurodytos keturios sąlygos, apibūdintos šio sprendimo 66 punkte minėtoje teismų praktikoje, yra įvykdytos.

102 Konkrečiai kalbant apie sąlygas, susijusias su poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymu ar galimu iškraipymu, pakanka, jei trumpai išdėstomos faktinės aplinkybės ir teisiniai svarstymai, į kuriuos atsižvelgta vertinant šias sąlygas. Bendrasis Teismas taip pat nurodė, kad Komisija neturėjo atlikti nagrinėjamų sektorių faktinės padėties, ieškovės rinkos dalies, konkuruojančių įmonių padėties ir nagrinėjamų produktų bei paslaugų prekybos ir teikimo tarp valstybių narių srautų ekonominės analizės, nes ji paaiškino, kaip ginčijama pagalba iškraipė konkurenciją ir darė poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai (1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Philip Morris Holland prieš Komisiją*, 730/79, Rink. p. 2671, 9–12 punktai ir šio sprendimo 70 punkte minėto Sprendimo *HAMSA prieš Komisiją* 224 ir 225 punktai). Vis dėlto, net jei iš aplinkybių, kuriomis buvo suteikta pagalba, matyti, kad ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją, Komisija turi bent jau nurodyti šias aplinkybes savo sprendimo motyvuose (žr. šio sprendimo 100 punkte minėto Sprendimo *Vlaams Gewest prieš Komisiją* 64 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

103 Tiek dokumentuose, tiek per teismo posėdį Komisija nurodė ginčijamo sprendimo 97 konstatuojamąją dalį, kurioje ji teigia pagrindusi savo sprendimą, kiek tai susiję su sąlygų, susijusių su poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymu ar galimu iškraipymu, įvykdymu.

104 Ginčijamo sprendimo 97 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Taigi Lenkijai nepavyko išieškoti 20,761 mln. PLN (ketvirtoje Lenkijos restruktūrizavimo ataskaitoje buvo nurodyta 20,267 mln. PLN suma, tačiau vėliau Lenkijos institucijos tą sumą ištaisė). Tai yra veiklos pagalba bendrovei, kad ši tęstų savo neveiksmingą verslą, taigi tai yra pranašumas, suteiktas skyrus valstybės išteklių, o tai gali

iškraipyti konkurenciją, kai daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, todėl yra nesuderinama su bendrąja rinka, kaip nustatyta EB sutarties 87 straipsnyje."

105 Reikia konstatuoti, kad, kalbant apie poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymą ar galimą iškraipymą, ginčijamo sprendimo 97 konstatuojamojoje dalyje tik paprasčiausiai pakartojama EB 87 straipsnio 1 dalis ir nepateikiamos, bent trumpai, jokios faktinės aplinkybės ar teisiniai svarstymai, į kuriuos buvo atsižvelgta vertinant šias sąlygas.

106 Be to, iš kitų ginčijamo sprendimo motyvų analizės matyti, kad juose nėra nieko, kuo remiantis būtų galima įrodyti, jog nagrinėjama pagalba galėjo turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją ar kelti pavojų, kad konkurencija bus iškraipyta, net apibūdinant aplinkybes, kuriomis ši pagalba buvo suteikta.

107 Darytina išvada, kad ginčijamas sprendimas nėra pakankamai motyvuotas, kaip tai suprantama pagal EB 253 straipsnį.

108 Kadangi, kaip nurodyta šio sprendimo 96 punkte, Komisija neįrodė, kad buvo suteikta valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, ir, kaip dėl išsamumo anksčiau nurodyta šio sprendimo punkte, ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, ginčijamo sprendimo 1 straipsnį reikia panaikinti, nesant reikalo nagrinėti kitų ieškovės pateiktų pagrindų.

109 Atsižvelgiant į tai, kad panaikinamas ginčijamo sprendimo 1 straipsnis, kuris yra ieškovei numatytos pareigos grąžinti pagalbą pagrindas, taip pat reikia panaikinti ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 ir 3 dalis bei 4 ir 5 straipsnius tiek, kiek jie susiję su ieškove.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

110 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir ieškovės išlaidas, įskaitant tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra, pagal ieškovės pateiktus reikalavimus.

111 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą Lenkijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2007 m. spalio 23 d. Komisijos sprendimo 2008/344/EB dėl valstybės pagalbos C 23/06 (ex NN 35/06), kurią Lenkija suteikė plieno gamintojai grupei *Technologie Buczek*, 1 straipsnį.**

2. **Panaikinti Sprendimo 2008/344 3 straipsnio 1 ir 3 dalis bei 4 ir 5 straipsnius tiek, kiek jie susiję su *Buczek Automotive sp. z o.o.***

3. **Europos Komisija padengia savo ir *Buczek Automotive* bylinėjimosi išlaidas, įskaitant tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

4. **Lenkijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Paskelbta 2011 m. gegužės 17 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.